

VAIKŲ,
DALYVAUJANČIŲ
IKIMOKYKLINIO
UGDymo
PROGRAMOJE,
STEBĖSENOS
PRIEMONĖ

PASIEKIMŲ
ŽINGSNELIAI

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

**Nacionalinė
švietimo
agentūra**

Vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programoje, pasiekimų stebėsenos priemonė „Pasiekimų žingsneliai“ parengta įgyvendinant Europos Sąjungos bendrai finansuojamą projektą „Ikimokyklinio ugdymo turinio kaita“ (Nr. 10-014-P-0001). Projektą įgyvendino Nacionalinė švietimo agentūra.

Priemonę „Pasiekimų žingsneliai“ parengė autorių grupė: Ona Monkevičienė (grupės vadovė), Milda Brėdikytė, Alvyra Galkienė, Laimutė Jankauskienė, Tatjana Jevsikova, Laura Kamandulytė-Merfeldienė, Sonata Latvėnaitė-Kričienienė, Rita Makarskaitė-Petkevičienė, Edita Maščinskaitė, Emilija Sakadolskienė, Viktorija Sičiūnienė, Stasė Ustilaitė, Birutė Vitytė.

Kalbos redaktorė Nijolė Šorienė

Fotografės: Laura Deliusinė ir Loreta Kondratė

Dizainerė Silva Jankauskaitė

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt

ISBN

Vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programoje,
pasiekimų stebėsenos priemonė

PASIEKIMŲ ŽINGSNELIAI

PRIEMONĖS „PASIEKIMŲ ŽINGSNELIAI“ NAUDOJIMO VADOVAS

Priemonė „Pasiekimų žingsneliai“ skirta mokytojams, kurie vykdo ikimokyklinio ugdymo programą (ikimokyklinio, meninio, fizinio ugdymo mokytojams; lietuvių kalbos mokytojams mokyklose, kuriose ikimokyklinio ugdymo programa yra vykdoma ne lietuvių kalba ir kt. (toliau – mokytojai)), mokytojų padėjėjams, švietimo pagalbos specialistams (specialiesiems pedagogams, socialiniams pedagogams, logopedams, psichologams ir kt.), vadovams ir visiems, kurie dalyvauja ugdant ikimokyklinio amžiaus vaikus.

Priemonės „Pasiekimų žingsneliai“ paskirtis:

- stebėti ir fiksuoti vaikų pasiekimus bei pažangą, juos reflektuoti, tikslingai planuoti ir vykdyti tolesnį kiekvieno vaiko ir vaikų grupės ugdymą(si);
- įtraukti vaikus į savo mokymosi stebėseną ir ugdymo planavimą;

- padėti tėvams (globėjams) suprasti, ką ir kaip vaikai ugdosi, užtikrinant ugdymosi šeimoje ir mokykloje dermę;
- užtikrinti nuoseklų, tęstinį, paremiantį, integralų kiekvieno vaiko ir vaikų grupės ugdymosi pažangos stebėjimo, ugdymo(si) planavimo ir refleksavimo procesą;
- padėti kokybiškai vykdyti mokyklos ikimokyklinio ugdymo programą, parengtą pagal „Ikimokyklinio ugdymo programos gaires“ (2023).

Priemonėje pateikti trys „Pasiekimų žingsnelių“

lapai vaiko (vaikų) ūgčiai fiksuoti:

- „Pasiekimų žingsneliai: 1–3“;
- „Pasiekimų žingsneliai: 4–5“;
- „Pasiekimų žingsneliai: 5–6“.

Mokytojų patogumui „Pasiiekimų žingsnelių“ lapai parengti atsižvelgiant į tai, kokio amžiaus vaikų ugdymo grupės mokyklose yra formuojamos dažniausiai. „Pasiiekimų žingsnelių“ lapus galima naudoti visos vaikų grupės arba individualiai konkretaus vaiko pasiekimams fiksuoti. Atsižvelgdami į kiekvieno vaiko ir vaikų grupės pasiekimus, mokytojai pasirenka jo (jų) pasiekimų žingsnius atitinkančius lapus.

Priemonės „Pasiiekimų žingsneliai“ lapai parengti pagal „Iki-mokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų apraše“ (toliau – Aprašas) pateiktus žingsnius, kurie rodo vaiko pasiekimų augimą. „Pasiiekimų žingsnelių“ lapuose pasiekimai yra suformuluoti glausčiau, labiau apibendrintai ir iš vaiko perspektyvos (pavyzdžiui: *siekiu, numatau, įgyvendinu, sprendžiu, aptariu*), tačiau atitinka visus Apraše pateiktus atitinkamos srities ir žingsnio dėmenis, kaip matyti pateiktame pavyzdyje.

„PASIEKIMŲ ŽINGSNELIAI“

Mokėjimas mokytis, 5 žingsnis

- Siekiu patenkinti savo smalsumą,
- siekdamas tikslo numatau ir įgyvendinu kelis žingsnius,
- lanksčiai sprendžiu iškylančias problemas,
- aptariu, ką nuveikiau ir ką veiksiu toliau.

Mokėjimas mokytis, 5 žingsnis

- Kai domina tema, ieško galimybių sužinoti daugiau ir patenkinti savo smalsumą.
- Numato kelis žingsnius tikslui pasiekti ir juos įgyvendina.
- Išlieka pozityviai nusiteikęs siekti numatyto tikslo nepaisant iškylančių sunkumų, lanksčiai prisitaiko prie situacijos arba keičia sprendimus.
- Aptaria atliktą veiklą čia ir dabar ar po tam tikro laiko. Pasako, parodo, kaip veikė, mokėsi, kaip įveikė iššūkius, planuoja, ką darys toliau.

Tuo siekiama šių tikslų:

- kad mokytojai viename lape matytų aštuoniolikos pasiekimų sričių visumą;
- kad pasiekimų formuluotės būtų suprantamesnės tėvams (globėjams);
- kad formuluotės būtų tinkamos vartoti bendraujant su vaikais;
- kad mokytojai turėtų galimybę į ugdymo(si) procesą pažvelgti iš vaiko perspektyvos, t. y. vaiko akimis.

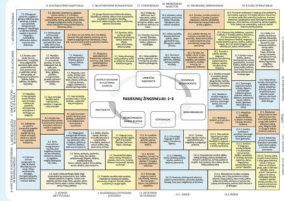
Mokytojai priemonę „Pasiekimų žingsneliai“ ir Aprašą naudoja kaip nedalomą visumą.

Priemonės „Pasiekimų žingsneliai“ lapai parengti A3 ir A4 formatu, spalvoti ir nespalvoti. Mokytojai patys pasirenka patogiausią lapo formatą ir vaikų pasiekimų fiksavimo būdą.

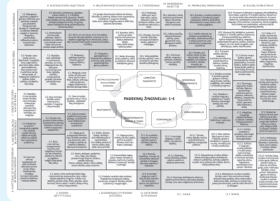
INTERAKTYVIOS NUORODOS LAPAMS IŠSISPAUSDINTI

PASIEKIMŲ
ŽINGSNELIAI:

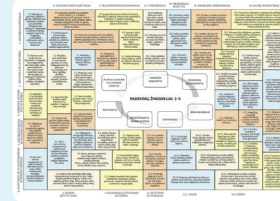
1–3

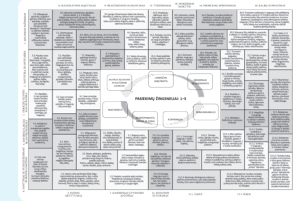
Forma: A3 spalvota

Forma: A3 nespalsvota

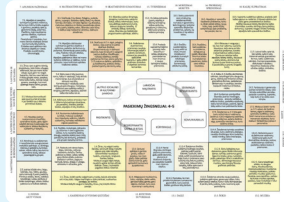
Forma: A4 spalvota

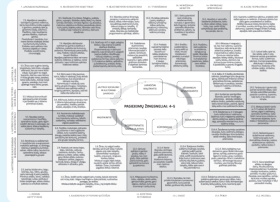
Forma: A4 nespalsvota

PASIEKIMŲ
ŽINGSNELIAI:

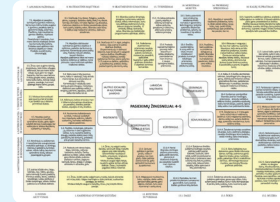
4–5

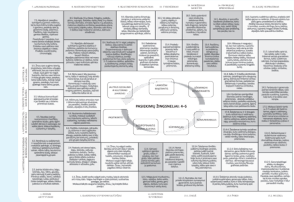
Forma: A3 spalvota

Forma: A3 nespalsvota

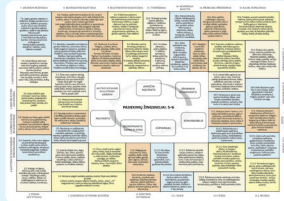
Forma: A4 spalvota

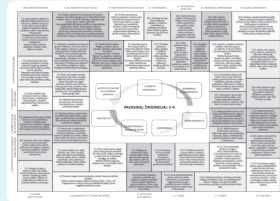
Forma: A4 nespalsvota

PASIEKIMŲ
ŽINGSNELIAI:

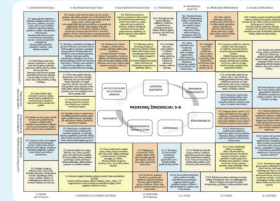
5–6

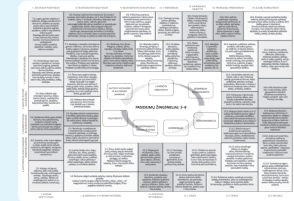
Forma: A3 spalvota

Forma: A3 nespalsvota

Forma: A4 spalvota

Forma: A4 nespalsvota

KAIP IŠDĖSTYTI VAIKŲ PASIEKIMAI „PASIEKIMŲ ŽINGSNELIŲ“ LAPE

8.3. Įsitraukti į skaičiavimą, atpažinti įvairias skaičių 1, 2, 3 išraiškas. Mėgstu komponuoti, grupuoti, rikiuoti įvairių dydžių, formų, spalvų daiktus, taikau tiesioginį palyginimo būdą. Vis geriau sekasi nukopijuoti dviejų pasikartojančių elementų sekas.	9.3. Įjungiu išmaniuosius žaislus be ekranų, išbandau jų veikimą, laikausi man suprantamų naudojimo ir saugumo taisyklių. Gėbu kurti veiklos žingsnių sekas ir atlikti kitų sakomas komandas.	15.3. Smalsiauju, aiškinuosi, kas ir kaip veikia, vyksta, įsitraukiu į įvairias tyrinėjimo veiklas, savo atradimais dalinuosi su kitais.	18.3. Įsitraukiu į veiklą, pasirenku priemones, stebiu, klausinėju, džiaugiuosi savo veiklos rezultatais.	16.3. Parodau, su kuo susiduriu, ir bandau nepavykus, tobulin išbandydamas nauji prašau pag.				
7.2. Orientuojuosi artimiausioje aplinkoje, stebiu ir atpažįstu jos objektus, juos pavadinu savo kalba, kai kuriuos naudoju pagal paskirtį.	8.2. Skiriu, kur yra vienas, du ir trys daiktai. Surandu tokių patį objektą; surikiuoju du tris objektus pagal ilgumą ar stambumą į vieną eilę. Suprantu kels kryptį nusakancius žodžius ir ženklus.	9.2. Spaudau, liečiu, purtau grupėje esančius išmaniuosius žaislus siekdamas efekto. Gėbu atlikti dviejų veiksmų sekas.	15.2. Parodau, ką noriu tyrinėti, išbandau vis naujus tyrinėjimo būdus, objektus ir medžiagas.	18.2. Ieškau įspūdžių, aktyviai domiuosi aplinka, siekiu įgyvendinti norą, džiaugiuosi veiklos procesu.	16.2. Sutelkiu dėmesį susiduriu su problemą sprendžiu, stebėdamas ir veiklos pasekmes a primdamas suaugus pasiūlymą.			
5.2. Atpažįstu save veidrodyje ir nuotraukose, parodau, ko noriu, mėgaujuosi tuo, ką galiu pats. Esu prisiręs prie tėvų / globėjų, pasitikiu suaugusiais grupėje, įsitraukiu į etnokultūrinės veiklas.	7.1. Reaguojų į aplinkoje esančius žmones, gyvius ir negyvus daiktus, reiškinius.	8.1. Reaguojų į pasirodancius ir išnykstantčius objektus, jų formą, dydį, spalvą, pasikartojančius garsus, judesius.	9.1. Stebiu išmaniųjų žaislų judėjimą, siekiu jų rankomis, klausausi skleidžiamų garsų.	15.1. Visais pojūčiais tyrinėju aplinką ir save, emocijomis parodau atradimų džiaugsmą.	18.1. Domiuosi aplinka, reaguojų į aplinkinių reakcijas, kartojų pasiektą rezultatą.	16.1. Parodau, kai kažkas vyksta ne taip, kaip įprasta, ieškau pagalbos, kai susiduriu su kliūtimi, išreiškiu emociją, kai (ne)patyko veiksmas.		
3.2. Savo emocijas išreiškiu įvairiu intensyvumu, pastebiu ir reaguojų į kitų emocijas.	3.1. Savo emocijas parodau balsu ir kūno ženklais, „užsikrečiu“ kitų emocijomis.	4.1. Galiu trumpam sutelkti dėmesį į savo globėjų, susitapatinti su jo reikšiamomis emocijomis ir nusiraminti.	6.1. Mėgaujuosi suaugusiojo dėmesiu, kūno ženkais parodau, kuo domiuosi, seku jo žvilgsnį, aptinku jo rodokus objektus, dalinuosi emocijomis.	2.1. Sėdžiu, šliaužiu, ropoju, atsistoju, einu laikydamasis ar savarankiškai. Imu daiktą, perimu iš vienos rankos į kitą, dedu vieną ant kito.	1.1. Ragauju įvairų maistą, bandau valgyti, gerti iš puodelio. Parodau, kad man šlapia, nepatogu.	12.1. Su nuostaba reaguojų į žmones, gyvūnus, garsus, mimikas, judesius, daiktus.	13.1.1. Emocingai reaguojų į siekių ryškių, man įdomių objektų.	13.3.1. Tyrinėju erdvę, išgirdęs muziką spontaniškai judu, mėgdžioju suaugusiojo judesius.
4.2. Aš pats man įprastais būdais ieškau nusiramino, dėmesį, emocijas ir veiksmus valdau suaugusiojo padedamas.	6.2. Skiriu man artimus suaugusiuosius nuo kitų, juos mėgdžioju, kartojų tai, kas sulaukė jų palaikymo, tikiuosi jų pagalbos; mėgstu žaisti greta kitų vaikų.	2.2. Stoviu, atsistūpiu, pasilenkiu, einu, bėgu, lipu laiptais pristatomuoju žingsniu. Ridenu, svėdžiu kamuoli. Paimu, uždedu, įdedu ir išimu daiktą, atsuku detales, ploju rankomis.	1.2. Savarankiškai valgau įvairų maistą. Parodau ar pasakau, kad noriu į tualetą. Mokausi nusiprausti, bandau nusirengti.	12.2. Atrandu, mėgdžioju, tyrinėju tai, kas patinka, stebiuosi gamtos ir žmogaus sukurtais objektais ir reiškiniais.	13.1.2. Išbandau, kokius pėdsakus palieka rašymo, piešimo ir lipdymo priemonės.	13.3.2. Klausyd kelelą skirtingų vietoje ir judėd kryptis, kuriu judi dviejų.	13.1.3. Emocingai reaguojų į savo ir kitų kūrybą, atrandų, kas man gražu – bjauru, kas patinka ar nepatinka.	13.1.3. Keiverzoju skirtingomis rašymo ir piešimo priemonėmis, sava kalba palydžiu kūrybą, turiu savo mėgstamas priemones.
2.3. Apeinu arba peržengiu kliūtį, bėgu neprarasdamas pusiausvyros, lipu, nuilpu laiptais pakaltiniu žingsniu, nušoku nuo laiptelio, persoku liniją. Metu, gaudau, spiriu kamuoli. Derinu akies ir rankos, abiejų rankų, rankų ir kojų judesius.	1.3. Padėdu naudotis stalo įrankiais. Padėdamas naudojuosi tualetu, prausiuosi, rengiuosi. Bandau laikytis susitarimų ir saugiai elgtis.	12.3. Emocingai reaguojų į savo ir kitų kūrybą, atrandų, kas man gražu – bjauru, kas patinka ar nepatinka.	13.1.3. Keiverzoju skirtingomis rašymo ir piešimo priemonėmis, sava kalba palydžiu kūrybą, turiu savo mėgstamas priemones.					
2. FIZINIS AKTYVUMAS	1. KASDIENIAI GYVENIMO ĮGŪDŽIAI	12. ESTETINIS SUVOKIMAS	13.1. DAILĖ					

„Pasiekimų žingsnelių“ lapo centre pateikiamos vaiko galios, kurias mokykla, vykdydama ikimokyklinio ugdymo programą, siekia padėti išsiugdyti kiekvienam joje dalyvaujančiam vaikui:

- besirūpinantis savimi ir kitais;
- pasitikintis;
- jautrus socialinei ir kultūrinei įvairovei;
- lanksčiai mąstantis;
- sėkmingai besimokantis;
- komunikabilus;
- kūrybingas.

Pasiekimų sričių numeriai priemonės „Pasiekimų žingsneliai“ lapuose neatitinka jų numerių Apraše, tačiau pasiekimų sričių numeravimas lapuose pateiktas tokiu nuoseklumu kaip Apraše. Toliau pateikiama pasiekimų sričių numeravimo atitiktis priemonės „Pasiekimų žingsneliai“ lapuose ir Apraše:

1. Kasdienio gyvenimo įgūdžiai (Apraše – 10); 2. Fizinis aktyvumas (Apraše – 11); 3. Emocijų suvokimas ir raiška (Apraše – 12); 4. Savireguliacija ir savikontrolė (Apraše – 13); 5. Savivoka ir savigarba (Apraše – 14); 6. Santykiai su suaugusiaisiais ir bendraamžiais (Apraše – 15); 7. Aplinkos pažinimas (Apraše – 16); 8. Matematinis mąstymas (Apraše – 17); 9. Skaitmeninis sumanumas (Apraše – 18); 10. Kalbų supratimas (Apraše – 19); 11. Kalbinė raiška (Apraše – 20); 12. Estetinis suvokimas (Apraše – 21); 13.1. Dailė (Apraše – 22.4.1.); 13.2. Muzika (Apraše – 22.4.2.); 13.3. Šokis (Apraše – 22.4.3.); 13.4. Teatras (Apraše – 22.4.4.); 14. Kūrybiškumas (Apraše – 23); 15. Tyrinėjimas (Apraše – 24); 16. Problemų sprendimas (Apraše – 25); 17. Gebėjimas žaisti (Apraše – 26); 18. (Apraše – 27).

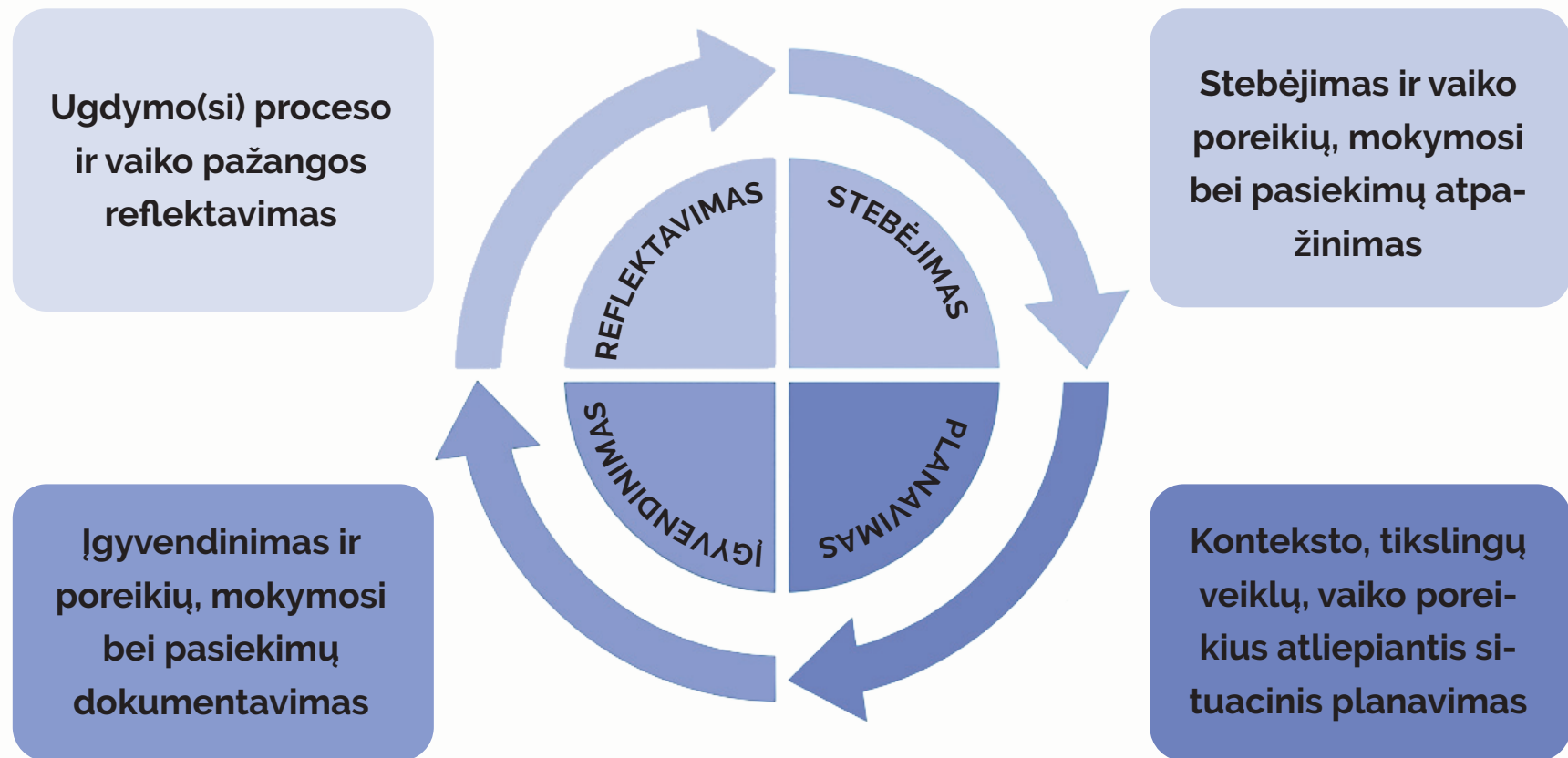
Nuo lapo centro jo kraštų link yra pateikti glausčiau, labiau apibendrintai, iš vaiko perspektyvos suformuluoti vaiko pasiekimai. Po ugdymo(si) srities numerio ties konkrečiu pasiekimu einantis antras numeris rodo vaiko pasiekimų žingsnį.

Pavyzdžiui, 18.4: skaičius 18 rodo, kad pasiekimas yra iš Mokėjimo mokytis srities, skaitmuo 4 rodo, jog tai yra ketvirtas pasiekimų žingsnis.

18. MOKĖJIMAS MOKYTIS		16. PROBLEMŲ SPRENDIMAS	10. KALBŲ SUPRATIMAS
18.5. Siekiu patenkinti savo smalsumą, siekdamas tikslo numatau ir įgyvendinu kelis žingsnius, lankščiai sprendžiu išylančias problemas, aptariu, ką nuveikiu ir ką veiksiu toliau.		16.5. Atpažįstu ir sprendžiu kasdienes problemas, kartu su kitais vaikais ieškau naujų būdų, kaip įveikti iššūkį, samprotauju apie problemą, kas pavyko, kas ne.	10.5. Suprantu sudėtinis sakinius, pradedu siėti kalbos garsus su raidėmis, iš klausos atskiriu tuo pačiu garsu prasidedančius žodžius. Atidžiai klausausi tekstų literatūrine kalba ir tarmiškai, suvokiu skirtingų žanrų leidinių skirtumus, suprantu knygos viršelio funkciją, atpažįstu kelis spausdintus žodžius.
18.4. Išreiškiu susidomėjimą ir norą veikti su kitais, imuosi iniciatyvos ir pradedu numatyti reikalingas priemones, komentuoju atliekamą veiklą.	16.4. Paaškinu, kad susidūriau su problema, stengiuosi ją įveikti, išbandau žinomus būdus numatydamas pasekmes, stebiu savo veiklos rezultatus.	10.4. Iš klausau ir reaguojau į tai, kas man sakoma, suprantu klausimus, kelis vieną po kito sekančius prašymus, suvokiu (ne)verbalinius raškos būdus. Domiuosi rašytine kalba, atpažįstu keletą raidžių, klausausi įvairių tekstų, atsimenu kai kuriuos juose minimus įvykius, iš paveikslėlių suprantu knygelės turinį.	11.5. Laisvai kalbu apie tai, kas vyksta, vyko ir vyks, tinkamai vartoju gramatines formas, kalbu sudėtiniais sakiniais, trumpai papasakoju, diskutuoju ir atsakau į klausimus; kopijuojau arba užrašau raides, simbolius, žodžius.
SĖKMINGAI BESIMOKANTIS		11.4. Kalbu 3–5 žodžių vienisiais sakiniais, taisyklingai tariau daugumą garsų, dažniausiai tinkamai vartoju gramatines formas, padedamas deklamuojau ir pasakojau, bandau kopijuoti matomus simbolius, raides.	14.5. Fantazuojau ir generuoju įvairias kūrybines idėjas, savo kūryba autentiškai parodau pasaulio suvokimą, suprantu, kaip kuriu ir ko siekiu savo
		14.4. Kurdamas spontaniškai išbandau įvairias medžiagas,	

KODĖL PRASMINGA NAUDOTI PRIEMONĘ „PASIEKIMŲ ŽINGSNELIAI“

Priemonė „Pasiekimų žingsneliai“ naudinga stebint, dokumentuojant, planuojant ir reflektuojant vaikų grupės arba konkretaus vaiko ugdymąsi. Vaikų mokymosi, pasiekimų ir pažangos **stebėjimo, dokumentavimo, ugdymo(si) planavimo, įgyvendinimo ir reflektavimo procesas yra cikliškas**, kaip pavaizduota žemiau pateiktame paveiksle.

Stebėjimo etape mokytojai stebi, dokumentuoja ir atpažįsta vaiko poreikius, interesus, mokymosi būdus ir ypatumus, pasiekimus, daromą pažangą, kylančius sunkumus tam, kad galėtų kryptingai planuoti tolesnį vaiko ugdymąsi ir paramą jo mokymuisi.

Planavimo etape mokytojai, remdamiesi stebėjimo etapo rezultatais, numato, kaip plėtoti ugdymosi kontekstus ir atliepti vaikų poreikius situacijoje *čia ir dabar*, kokias tikslingas veiklas planuoti auginant vaikų galias.

Igyvendinimo etape vykdomos suplanuotos veiklos, kurių metu dokumentuojamas vaikų įsitraukimas, pasirinkimai, bendravimas ir bendradarbiavimas, mokymasis, savarankiškumas veikiant ir pasiekimų raiškos požymiai.

Reflektavimo etape mokytojai apmąsto, ar jų sukurta aplinka, taikomi ugdymo(si) būdai, pastoliavimas paremia vaikų mokymąsi ir pasiekimų plėtotę, ar plėtojamoms kiekvieno vaiko visoms galios, ar kiekvienas vaikas daro pažangą; kaip vaikai reaguoja ir reflektuoja savo veiklos procesus.

Vaikų ugdymosi pažangos stebėsenos ciklas yra nuolatinis formuojamojo vertinimo procesas, kuomet vaiko pasiekimai stebimi kasdien, neapsiribojant vien tik formaliu vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimu du kartus per metus.

„Ikimokyklinio ugdymo programos gairių“ 42.2 punkte teigiama, kad kurdama ir atnaujindama ikimokyklinio ugdymo programą, mokykla susitaria, kaip vykdys vaikų ugdymosi pasiekimų dokumentavimą ir jų pažangos stebėseną, kokiais būdais ir koku dažnumu bus renkami pasiekimų įrodymai.

Vaikų pasiekimams ir pažangai fiksuoti pasirinkusi priemonę „Pasiekimų žingsneliai“, mokykla susitaria, kaip priemonė bus naudojama grupėse, kuriose yra vykdoma ikimokyklinio ugdymo programa, kada lapai bus naudojami visos grupės, o kada vieno vaiko pasiekimams ir pažangai stebėti, kiek laiko truks stebėjimas, kaip bus fiksuojami vaikų pasiekimai, kaip turima informacija bus reflektuojama, apibendrinama visų vaiko ugdytojų ir aptariama su vaikais, jų tėvais (globėjais) ir kt.

KAIP NAUDOTIS „PASIEKIMŲ ŽINGSNELIŲ“ LAPAIS

- „Pasiekimų žingsnelių“ lapas naudojamas vaikų ugdymo(si) proceso metu: stebint vaikų veiklą ir fiksuojant pastebėtą vaiko augimą grupėje, salėje, lauke ir kitose aplinkose, kuriose vyksta ugdymas.
- „Pasiekimų žingsnelių“ lapas yra orientyras, padedantis mokytojams ir visiems, kurie dalyvauja vykdant ikimokyklinio ugdymo programą, periodiškai reflektuoti sukauptus vaiko pasiekimų įrodymus, apmaštant, kokias galias ir kaip sėkmingai ugdosi vaikas, kokie įgyti pasiekimai tai rodo.
- Pastebėjus vaiko mokymosi ypatumą arba pasiekimo požymį, jis glaustai apibūdinamas ant lapelio, nurodant vaiko vardą ir pasižymint datą. Lapelis lipinamas prie atitinkamo pasiekimo „Pasiekimų žingsnelių“ lape. Užrašai apie vaiko ugdymosi pasiekimus gali būti kaupiami ir kitokiais būdais (pavyzdžiui, nuspalvinant pasiekimą; pažymint, užrašant pasiekimo įrodymą; pridedant nuotrauką, mokytojo komentarą ar kt.); taip pat renkami ir kiti įrodymai: nuotraukos, vaikų kalbos įrašai arba užrašai, vaikų darbai ir kt.
- Pasiekimus dokumentuojantys lapeliai ir kitais būdais fiksuota informacija kaupiama vieną dvi savaites, vėliau grupės mokytojų analizuojama, reflektuojama, apibendrinama. Sukaupta informacija naudojama planuojant ateinančios savaitės kontekstus ir veiklas.

- Sukaupti lapeliai ir kitais būdais fiksuota informacija, ją reflektavus, išskirstoma į vaikų aplankus (kaupiamus popierine ar elektronine forma) kaip vaiko interesus, pasiekimų augimą rodantys ir sėkmingo mokymosi būdus atskleidžiantys įrodymai, taip pat kaip informacija, leidžianti įžvelgti vaiko ugdymosi barjerus, rodanti vaiko pažangos stoką ar kt. Aptarus yra nusprendžiama, kurie pasiekimų įrodymai bus dokumentuojami plačiau.
- Iškilus poreikiui vaikų pasiekimų įrodymai aptariami su švietimo pagalbos specialistais ir kitais ugdytojais, vykdančiais ikimokyklinio ugdymo programą.
- Vaiko „Pasiekimų žingsnelių“ lapas su pasiekimų įrodymais naudojamas aptariant jo pasiekimus su tėvais (globėjais).

KAIP SUSIETI APLINKOS KONTEKSTŲ KŪRIMĄ IR PASIEKIMŲ STEBĖSENĄ

- „Pasiekimų žingsnelių“ lapuose suformuluoti atskiri vaikų pasiekimai gali būti išspausdinami ant kortelių ar standesnių lapelių kasdieniam naudojimui.
- Mokytojai kuria ugdymosi kontekstus ir padeda juose pasiekimo lapelį, kuris rodo, kokiam pasiekimui ugdytis skirtas kontekstas. Tai skatina komandinį darbą ir bendradarbiavimą, nes mokytojai, kiti darbuotojai ir tėvai (globėjai) mato, ką vaikai ugdomosi, kai pasirenka veiklą sumodeliuotame kontekste.
- Kai vaikai veikia sukurta- me ugdymosi kontekste, mokytojas, mokytojo padėjėjas ar švietimo pagalbos specialistas gali paspalvinti tą pasiekimą ant „Pasiekimų žingsnelių“ lapo ir parašyti vaikų vardus arba priliptinti lapelį su vaikų vardais ar komentaru.

 Plačiau: 3 knygelė. Kaip plėtoti vaikų pasiekimų ir pažangos stebėseną mokykloje?

 Plačiau: Metodinė vaizdo medžiaga

Kaip siekti pažangos? Pasiekimų stebėseną ir ugdymo proceso planavimą. <https://www.youtube.com/watch?v=e8csujVzdVg>

VAIKŲ, DALYVAUJANČIŲ
IKIMOKYKLINIO
UGDYMO PROGRAMOJE,
PASIEKIMŲ
STEBĖSENOS
PRIEMONĖS

„PASIEKIMŲ
ŽINGSNELIAI“
LAPAI

8. MATEMATINIS MĄSTYMAS		9. SKAITMENINIS SUMANUMAS		15. TYRINĖJIMAS		18. MOKĖJIMAS MOKYTIS		16. PROBLEMŲ SPRENDIMAS		10. KALBŲ SUPRATIMAS					
7.3. Džiaugiuosi gyvūnais, augalais ir gamtos reiškiniais savo aplinkoje, pradedu juos pavadinti. Stengiuosi būti atsargus ir rūpestingas su aplinkos daiktais, augalais ir gyvūnais. Reaguoju į nuotraukose užfiksuotus įvykius, kuriuose pats dalyvavau.		8.3. Įsitraukiu į skaičiavimą, atpažįstu įvairias skaičių 1, 2, 3 išraiškas. Mėgstu komponuoti, grupuoti, rikiuoti įvairių dydžių, formų, spalvų daiktus, taikau tiesioginį palyginimo būdą. Vis geriau sekasi nukopijuoti dviejų pasikartojančių elementų sekas.		9.3. Įjungiu išmaniuosius žaislus be ekranų, išbandau jų veikimą, laikausi man suprantamų naudojimo ir saugumo taisyklių. Gebu kurti veiklos žingsnių sekas ir atlikti kitų sakomas komandas.		15.3. Smalsauju, aiškinuosi, kas ir kaip veikia, vyksta, įsitraukiu į įvairias tyrinėjimo veiklas, savo atradimais dalinuosi su kitais.		18.3. Įsitraukiu į veiklą, pasirenku priemones, stebiu, klausinėju, džiaugiuosi savo veiklos rezultatais.		16.3. Parodau, su kokia problema susidūriau, ir bandau ją spresti; nepavykus, tobulinu sprendimą išbandydamas naujus būdus arba prašau pagalbos.		10.3. Trumpam susikaupiu ir reaguoju į kitų kalbėjimą, kūno kalbą, suprantu 3–4 žodžių sakinius, klausimus, du vienas paskui kitą sekancius prašymus, trumpus skaitomus, pasakojamus arba dainuojamus tekstus; reaguoju į ritmo darinius, intonavimą; vartau knygeles, skiriu tekstą nuo paveikslėlių; suprantu dažnai matomų ženklų prasmę.			
7.2. Orientuojuosi artimiausioje aplinkoje, stebiu ir atpažįstu jos objektus, juos pavadinu savo kalba, kai kuriuos naudoju pagal paskirtį.		8.2. Skiriu, kur yra vienas, du ir trys daiktai. Surandu tokią patį objektą; surikiuoju du tris objektus pagal ilgumą ar stambumą į vieną eilę. Suprantu kelis kryptį nusakančius žodžius ir ženklus.		9.2. Spaudau, liečiu, purtau grupėje esančius išmaniuosius žaislus siekdamas efekto. Gebu atlikti dviejų veiksmų sekas.		15.2. Parodau, ką noriu tyrinėti, išbandau vis naujus tyrinėjimo būdus, objektus ir medžiagas.		18.2. Ieškau įspūdžių, aktyviai domiuosi aplinka, siekiu įgyvendinti norą, džiaugiuosi veiklos procesu.		16.2. Sutelkiu dėmesį, kai susiduriu su problema, ją sprendžiu, stebėdamas kitus ir veiklos pasekmes arba priimdamas suaugusiojo pasiūlymą.		10.2. Klausausi kitų kalbėjimo, suprantu ir atliepiu 2–3 žodžių sakinius, klausimus, trumpus pasakojimus, išidėmiu dažnai vartojamus žodžius, reaguoju į pasikartojančius garsus, žodžius, judesius; mėgstu, kai man skaito knygeles, pats vartinėju jas, stebiu rašančiuosius.			
5.3. Pasakau savo vardą, kas esu (berniukas / mergaitė), žinau pagrindines savo kūno dalis, siekiu savarankiškumo. Man patinka būti ir veikti tiek namie, tiek grupėje, aš mėgaujusi pažįstama aplinka, kalba, suklūstu, kai išgirstu kitą kalbą.		5.2. Atpažįstu save veidrodyje ir nuotraukose, parodau, ko noriu, mėgaujusi tuo, ką galiu pats. Esu prisirišęs prie tėvų / globėjų, pasitikiu suaugusiaisiais grupėje, įsitraukiu į etnokultūrinės veiklas.		7.1. Reaguoju į aplinkoje esančius žmones, gyvus ir negyvus daiktus, reiškinius.		8.1. Reaguoju į pasirodancius ir išnykstančius objektus, jų formą, dydį, spalvą, pasikartojančius garsus, judesius.		9.1. Stebiu išmaniųjų žaislų judėjimą, siekiu jų rankomis, klausausi skleidžiamų garsų.		15.1. Visais pojūčiais tyrinėju aplinką ir save, emocijomis parodau atradimų džiaugsmą.		18.1. Domiuosi aplinka, reaguojau į aplinkinių reakcijas, kartoju pasiektą rezultatą.		16.1. Parodau, kai kažkas vyksta ne taip, kaip įprasta, ieškau pagalbos, kai susiduriu su kliūtimi, išreiškiu emociją, kai (ne)pavyko veiksmas.	
3.3. Atpažįstu ir man įprastais būdais išreiškiu savo emocijas, mokausi jas pavadinti, domiuosi kitų emocijomis ir skirtingai į jas reaguojau.		3.2. Savo emocijas išreiškiu įvairiu intensyvumu, pastebiu ir reaguojau į kitų emocijas.		3.1. Savo emocijas parodau balsu ir kūno ženklais, „užsikrečiu“ kitų emocijomis.		4.1. Galiu trumpam sutelkti dėmesį į savo globėją, susitapatinti su jo reiškiniais emocijomis ir nusiraminti.		6.1. Mėgaujusi suaugusiojo dėmesiu, kūno ženklais parodau, kuo domiuosi, seku jo žvilgsnį, aptinku jo rodomus objektus, dalinuosi emocijomis.		2.1. Sėdžiu, šliaužiu, ropoju, atsistuju, einu laikydamasis ar savarankiškai. Imu daiktą, perimu iš vienos rankos į kitą, dedu vieną ant kito.		1.1. Ragauju įvairių maistą, bandau valgyti, gerti iš puodelio. Parodau, kad man šlapia, nepatogu.		12.1. Su nuostaba reaguojau į žmones, gyvūnus, garsus, mimikas, judesius, daiktus.	
4.3. Kalbėjimas su savimi ir suaugusiojo pagalba man padeda sutelkti dėmesį, valdyti emocijas, veiksmus, laikytis man suprantamų susitarimų.		4.2. Aš pats man įprastais būdais ieškau nusiramino, dėmesio, emocijas ir veiksmus valdau suaugusiojo padedamas.		6.2. Skiriu man artimus suaugusiuosius nuo kitų, juos mėgdžioju, kartoju tai, kas sulaukė jų palaikymo, tikiuosi jų pagalbos.		2.2. Stoviu, atsitupiu, pasilenkiu, einu, bėgu, lipu laiptais pristatomuoju žingsniu. Ridenu, sviedžiu kamuolį. Paimu, uždedu, įdedu ir išimu daiktą, atsuku detales, ploju rankomis.		1.2. Savarankiškai valgau įvairių maistą. Parodau ar pasakau, kad noriu į tualetą. Mokausi nusiprausti, bandau nusirengti.		12.2. Atrandau, mėgdžioju, tyrinėju tai, kas patinka, stebiuosi gamtos ir žmogaus sukurtais objektais ir reiškiniais.		13.1.2. Išbandau, kokių pėdsakų palieka rašymo, piešimo ir lipdymo priemonės.		13.3.2. Klausydamas muzikos atlieku keletą skirtingų judesių stovėdamas vietoje ir judėdamas, tyrinėju judėjimo kryptis, kuri judesius čia ir dabar, derinu dviejų judesių seką.	
6.3. Kai man artimas suaugusysis yra šalia, aš drąsiai išbandau ką nors naują; ieškau bendradarbių draugijos, trumpam įsitraukiu į bendrus žaidimus, mokausi dalintis.		2.3. Apeinu arba peržengiū kliūtį, bėgu neprasardamas pusiausvyros, lipu, nulipu laiptais pakaitiniu žingsniu, nušoku nuo laiptelio, peršoku liniją. Metu, gaudau, spiriu kamuolį. Derinu akies ir rankos, abiejų rankų, rankų ir kojų judesius.		1.3. Pradedu naudotis stalo įrankiais. Padedamas naudojuosi tualetu, prausiuosi, rengiuosi. Bandau laikytis susitarimų ir saugiai elgtis.		12.3. Emocingai reaguojau į savo ir kitų kūrybą, atrandau, kas man gražu – bjauru, kas patinka ar nepatinka.		13.1.3. Keiverzoju skirtingomis rašymo ir piešimo priemonėmis, sava kalba palydžiu kūrybą, turiu savo mėgstamas priemones.		13.3.3. Atliepdamas muzikos nuotaiką tyrinėju savo ir kitų asmenines erdves, atrandau naujų judesių, vienu metu judinu kelias kūno dalis, atsimenu ir kartoju trijų judesių kombinacijas, patinka šokti vienam ir su draugais.					
2. FIZINIS AKTYVUMAS		1. KASDIENIAI GYVENIMO IGŪDŽIAI		12. ESTETINIS SUVOKIMAS		13.1. DAILĖ		13.3. ŠOKIS							

JAUTRUS SOCIALINEI IR KULTŪRINEI ĮVAIROVEI

LANKSČIAI MĄSTANTIS

SĖKMINGAI BESIMOKANTIS

KOMUNIKABILUS

KŪRYBINGAS

BESIRŪPINANTIS SAVIMI IR KITAIS

PASITIKINTIS

PASIEKIMŲ ŽINGSNELIAI: 1–3

7. APLINKOS PAŽINIMAS	8. MATEMATINIS MĄSTYMAS		9. SKAITMENINIS SUMANUMAS		15. TYRINĖJIMAS		18. MOKĖJIMAS MOKYTIS		16. PROBLEMŲ SPRENDIMAS		10. KALBŲ SUPRATIMAS	
	8.5. Skaičiuoju 9-ių ribose. Palyginu, sudedu, atimu, sujungiu, išskaidau daiktų kiekį 5-ių ribose. Tyrinėju dvimates, trimates figūras ir jų atvaizdus, matomus objektus vis tiksliau pavaizduoju plane, kuriu įvairių objektų sekas, išbandau savo kūną ir daiktus kaip matavimo vienetus, dalinuosi atradimais.		9.5. Išbandau įvairius išmaniųjų įrenginių ir priemonių valdymo būdus, ieškau informacijos, kuriu nesudėtingą skaitmeninį turinį, laikausi saugumo taisyklių. Iš simbolių dėliojų komandų sekas, išbandau jas žaidybiniėje programavimo aplinkoje, aiškinu.		15.5. Vis labiau įsitraukiu į įvairių objektų ir reiškinių tyrinėjimą: ieškau požymių, panašumų ir skirtumų, aiškinuosi sandarą, veikimo principą.		18.5. Siekiu patenkinti savo smalsumą, siekdamas tikslo numatau ir įgyvendinu kelis žingsnius, lanksčiai sprendžiu išylančias problemas, aptariu, ką nuveikiu ir ką veiksiu toliau.		16.5. Atpažįstu ir sprendžiu kasdienes problemas, kartu su kitais vaikais ieškau naujų būdų, kaip įveikti iššūkį, samprotauju apie problemą, kas pavyko, kas ne.		10.5. Suprantu sudėtinis sakinius, pradedu siėti kalbos garsus su raidėmis, iš klausos atskiriu tuo pačiu garsu prasidedančius žodžius. Atidžiai klausausi tekstų literatūrine kalba ir tarmiškai, suvokiu skirtingų žanrų leidinių skirtumus, suprantu knygos viršelio funkciją, atpažįstu kelis spausdintus žodžius.	
	7.4. Atpažįstu dažniausiai sutinkamus gamtos objektus ir reiškinius, pastebiu kai kuriuos jų požymius. Komentuoju paros įvykių seką. Padedu rūšiuoti atliekas, tausoti išteklius. Atpažįstu patiriamas kitos nei mano kultūros reiškinius ar daiktus, noriai įsitraukiu į savo kultūrinės aplinkos tradicines veiklas.		8.4. Skaičiuoju iki 5 ir atgal, palyginu kiekius, sieju įvairias to paties skaičiaus išraiškas. Eksperimentuoju ir dalinuosi idėjomis, kaip išmatuoti ir palyginti įvairius dydžius. Klasifikuoju, rūšioju objektus; įvardiju pažįstamas formas; plane pažymiu 2–3 matomus daiktus, apibūdiniu jų išsidėstymą; prateisiu dviejų pasikartojančių elementų seką.		9.4. Padedamas skaitmenines priemones naudoju informacijai įrašyti ir paleisti, bendrauti, mokausi jas pavadinti, apibūdinti. Suprantu ir galiu atlikti grafiniais simboliais ir objektais žymimas komandas.		15.4. Pradedu suprasti tyrinėjimo procesą: kelių klausimų ir ieškau atsakymų pasirinkdamas man žinomas ir naujus tyrinėjimo būdus, priemones.		18.4. Išreiškiu susidomėjimą ir norą veikti su kitais, imuosi iniciatyvos ir pradedu numatyti reikalingas priemones, komentuoju atliekamą veiklą.		16.4. Paaiškinu, kad susidūriau su problema, stengiuosi ją įveikti, išbandau žinomus būdus numatydamas pasekmes, stebiu savo veiklos rezultatus.	
	5.4. Skiriu savo ir kitų jausmus, norus, kalbu ir vaizduoju, kaip atrodo mano kūnas, kuo aš panašus ar skiriuosi nuo kitų. Komentuoju ir vaizduoju savo šeimą, grupės draugus, mokytojus, dalinuosi savo aplinkos veiklų ir renginių patirtimi, atpažįstu, kad kiti kalba kita kalba nei aš.		3.4. Aiškinuosi, kokios emocijos man ir kitiems kyla įvairiose situacijose, jas pavadinu, išreiškiu įvairiais būdais, atpažįstu iš kitų išraiškos.		4.4. Nusiraminu kalbėdamasis su kitais, mokausi susilaikyti nuo impulsyvių veiksmų, laikytis susitarimų, numatau netinkamo elgesio pasekmes.		6.4. Pasitikiu mokytojais, įsitraukiu į jų siūlomą ir savo sugalvotas veiklas, turiu nuolatinį žaidimų draugą, pastebiu keletą savo ir kitų panašumų bei skirtumų, prisidedu prie grupės taisyklių kūrimo.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		1.4. Žinau, ką valgyti sveika. Bandau serviuoti stalą ir laikytis elgesio prie stalo taisyklių. Savarankiškai naudojuosi tualetu, prausiuosi, rengiuosi, tvarkau žaislus. Mokausi saugiai elgtis kelyje, naudotis veiklai skirtais aštriais daiktais. Žinau, į ką kreiptis pagalbos ištekis nelaimei.	
	2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		1.4. Žinau, ką valgyti sveika. Bandau serviuoti stalą ir laikytis elgesio prie stalo taisyklių. Savarankiškai naudojuosi tualetu, prausiuosi, rengiuosi, tvarkau žaislus. Mokausi saugiai elgtis kelyje, naudotis veiklai skirtais aštriais daiktais. Žinau, į ką kreiptis pagalbos ištekis nelaimei.		12.4. Gėriuosiu aplinkos ir gamtos grožiu, rodau ir pasakau, kas man gražu. Man patinka įvairūs kūriniai, galiu apibūdinti kai kuriuos jų ypatumus.		13.1.4. Noriai išbandau skirtingas piešimo priemones, galiu piešti storomis, plonomis ir kitokiomis linijomis, jau pavyksta nupiešti man rūpimus dalykus.		13.3.4. Šokdamas išreiškiu judėjimui būdingas savybes, patinka judėti įvairiai: šokinėti, šuoliuoti, šokti ratelį, judėti įsivaizduojama linija; kuriu ir prisimenu savo sukurto trijų keturių judesių sekos šokį, laikausi šokio taisyklių, kalbu apie savo ir kitų pasirodymus.		13.2.4. Skiriu kalbėjimą nuo dainavimo, gana tiksliai intonuojau dainas; tyrinėju įvairesnius garso išgavimo būdus, groju nustatytu pulsu, pakartuju ritmo ir melodinius darinius; dėmesingai klausausi muzikos, savo kūrybą fiksuoju grafiniais piešiniais.	
	1.5. Žinau, kodėl svarbu valgyti įvairų maistą, kaip jis atsiranda ant mūsų stalo. Valgau tvarkingai su stalo įrankiais, susitvarkau pavalgęs, po veiklos. Mokausi laikytis saugumo taisyklių, žinau, į ką kreiptis iškilus pavojui.		12.5. Mėgaujuosi muzikavimu, šoku, vaidyba, dailės veikla, gėriuosiu kalba, gamta, geru elgesiu, darbais, turiu savo nuomonę ir savitą skonį.		13.1.5. Numatau, ko man prireiks kūrybiniam sumanymui įgyvendinti, kuriu įvairiais būdais, grožiuosi kitų darbais.		13.3.5. Šokdamas atrandu naujus judesius, judėjimo galimybes; generuoju idėjas, šoku sukamuosius ratelius; kuriu ir šoku kompozicijas iš penkių šešių judesių, turiu nuomonę apie pasirodymą.		13.2.5. Gana taisyklingai atlieku vis daugiau dainų. Muzikuodamas, improvizuodamas ir kurdamas naudoju kontrastus, judesius perteikiu muzikos ypatumus. Pasakojau savo įspūdžius, vartoju kai kurias muzikos sąvokas, pasiūlau, kaip mokykloje ir kitur panaudoti muziką.			
	2.5. Įvairias būdais einu, bėgu, šokinėju, lipu. Metu, gaudau, spiriu kamuolį iš įvairių padėčių. Priminiu sėdžiu, stoviu, vaikštau taisyklingai. Laikau piestuką ir žirkles taisyklingai, atlieku tikslūs judesius su smulkiais daiktais.		1.5. Žinau, kodėl svarbu valgyti įvairų maistą, kaip jis atsiranda ant mūsų stalo. Valgau tvarkingai su stalo įrankiais, susitvarkau pavalgęs, po veiklos. Mokausi laikytis saugumo taisyklių, žinau, į ką kreiptis iškilus pavojui.		12.5. Mėgaujuosi muzikavimu, šoku, vaidyba, dailės veikla, gėriuosiu kalba, gamta, geru elgesiu, darbais, turiu savo nuomonę ir savitą skonį.		13.1.5. Numatau, ko man prireiks kūrybiniam sumanymui įgyvendinti, kuriu įvairiais būdais, grožiuosi kitų darbais.		13.3.5. Šokdamas atrandu naujus judesius, judėjimo galimybes; generuoju idėjas, šoku sukamuosius ratelius; kuriu ir šoku kompozicijas iš penkių šešių judesių, turiu nuomonę apie pasirodymą.		13.2.5. Gana taisyklingai atlieku vis daugiau dainų. Muzikuodamas, improvizuodamas ir kurdamas naudoju kontrastus, judesius perteikiu muzikos ypatumus. Pasakojau savo įspūdžius, vartoju kai kurias muzikos sąvokas, pasiūlau, kaip mokykloje ir kitur panaudoti muziką.	
	5.5. Žinau savo augimo istoriją, įsivaizduoju, koks būsiu užaugęs, aiškinuosi, kas yra mano kūno viduje, ką jis gali ir ko negali. Suprantu, kad esu savo šeimos ir mūsų grupės narys, pasakau, kokia kalba kalbu, kokioje šalyje gyvenu, pasakoju, kuo man ypatinga mano šeima, grupė, šalis.		5.4. Skiriu savo ir kitų jausmus, norus, kalbu ir vaizduoju, kaip atrodo mano kūnas, kuo aš panašus ar skiriuosi nuo kitų. Komentuoju ir vaizduoju savo šeimą, grupės draugus, mokytojus, dalinuosi savo aplinkos veiklų ir renginių patirtimi, atpažįstu, kad kiti kalba kita kalba nei aš.		3.4. Aiškinuosi, kokios emocijos man ir kitiems kyla įvairiose situacijose, jas pavadinu, išreiškiu įvairiais būdais, atpažįstu iš kitų išraiškos.		4.4. Nusiraminu kalbėdamasis su kitais, mokausi susilaikyti nuo impulsyvių veiksmų, laikytis susitarimų, numatau netinkamo elgesio pasekmes.		6.4. Pasitikiu mokytojais, įsitraukiu į jų siūlomą ir savo sugalvotas veiklas, turiu nuolatinį žaidimų draugą, pastebiu keletą savo ir kitų panašumų bei skirtumų, prisidedu prie grupės taisyklių kūrimo.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.	
	3.5. Mokausi komunikuoti apie jausmus bei emocijas ir jas išreikšti sau ir kitiems priimtinais būdais.		3.4. Aiškinuosi, kokios emocijos man ir kitiems kyla įvairiose situacijose, jas pavadinu, išreiškiu įvairiais būdais, atpažįstu iš kitų išraiškos.		4.4. Nusiraminu kalbėdamasis su kitais, mokausi susilaikyti nuo impulsyvių veiksmų, laikytis susitarimų, numatau netinkamo elgesio pasekmes.		6.4. Pasitikiu mokytojais, įsitraukiu į jų siūlomą ir savo sugalvotas veiklas, turiu nuolatinį žaidimų draugą, pastebiu keletą savo ir kitų panašumų bei skirtumų, prisidedu prie grupės taisyklių kūrimo.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		1.4. Žinau, ką valgyti sveika. Bandau serviuoti stalą ir laikytis elgesio prie stalo taisyklių. Savarankiškai naudojuosi tualetu, prausiuosi, rengiuosi, tvarkau žaislus. Mokausi saugiai elgtis kelyje, naudotis veiklai skirtais aštriais daiktais. Žinau, į ką kreiptis pagalbos ištekis nelaimei.	
	4.5. Naudoju įvairius nusiraminimo ir konfliktų sprendimo būdus, gebu ilgam sutelkti dėmesį ir pastangas, kai veikia įdomi, laikausi kasdienių susitarimų ir taisyklių.		4.4. Nusiraminu kalbėdamasis su kitais, mokausi susilaikyti nuo impulsyvių veiksmų, laikytis susitarimų, numatau netinkamo elgesio pasekmes.		6.4. Pasitikiu mokytojais, įsitraukiu į jų siūlomą ir savo sugalvotas veiklas, turiu nuolatinį žaidimų draugą, pastebiu keletą savo ir kitų panašumų bei skirtumų, prisidedu prie grupės taisyklių kūrimo.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		1.4. Žinau, ką valgyti sveika. Bandau serviuoti stalą ir laikytis elgesio prie stalo taisyklių. Savarankiškai naudojuosi tualetu, prausiuosi, rengiuosi, tvarkau žaislus. Mokausi saugiai elgtis kelyje, naudotis veiklai skirtais aštriais daiktais. Žinau, į ką kreiptis pagalbos ištekis nelaimei.		12.4. Gėriuosiu aplinkos ir gamtos grožiu, rodau ir pasakau, kas man gražu. Man patinka įvairūs kūriniai, galiu apibūdinti kai kuriuos jų ypatumus.	
6.5. Bendrauju su pažįstamais ir nepažįstamais suaugusiais mokyklos aplinkoje, su skirtingų interesų ir gebėjimų turinčiais vaikais, ieškau taiklių nesutarimo sprendimo būdų, laikausi įsipareigojimų grupei.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		1.4. Žinau, ką valgyti sveika. Bandau serviuoti stalą ir laikytis elgesio prie stalo taisyklių. Savarankiškai naudojuosi tualetu, prausiuosi, rengiuosi, tvarkau žaislus. Mokausi saugiai elgtis kelyje, naudotis veiklai skirtais aštriais daiktais. Žinau, į ką kreiptis pagalbos ištekis nelaimei.		12.4. Gėriuosiu aplinkos ir gamtos grožiu, rodau ir pasakau, kas man gražu. Man patinka įvairūs kūriniai, galiu apibūdinti kai kuriuos jų ypatumus.		13.1.4. Noriai išbandau skirtingas piešimo priemones, galiu piešti storomis, plonomis ir kitokiomis linijomis, jau pavyksta nupiešti man rūpimus dalykus.		13.3.4. Šokdamas išreiškiu judėjimui būdingas savybes, patinka judėti įvairiai: šokinėti, šuoliuoti, šokti ratelį, judėti įsivaizduojama linija; kuriu ir prisimenu savo sukurto trijų keturių judesių sekos šokį, laikausi šokio taisyklių, kalbu apie savo ir kitų pasirodymus.		
2.5. Įvairias būdais einu, bėgu, šokinėju, lipu. Metu, gaudau, spiriu kamuolį iš įvairių padėčių. Priminiu sėdžiu, stoviu, vaikštau taisyklingai. Laikau piestuką ir žirkles taisyklingai, atlieku tikslūs judesius su smulkiais daiktais.		1.5. Žinau, kodėl svarbu valgyti įvairų maistą, kaip jis atsiranda ant mūsų stalo. Valgau tvarkingai su stalo įrankiais, susitvarkau pavalgęs, po veiklos. Mokausi laikytis saugumo taisyklių, žinau, į ką kreiptis iškilus pavojui.		12.5. Mėgaujuosi muzikavimu, šoku, vaidyba, dailės veikla, gėriuosiu kalba, gamta, geru elgesiu, darbais, turiu savo nuomonę ir savitą skonį.		13.1.5. Numatau, ko man prireiks kūrybiniam sumanymui įgyvendinti, kuriu įvairiais būdais, grožiuosi kitų darbais.		13.3.5. Šokdamas atrandu naujus judesius, judėjimo galimybes; generuoju idėjas, šoku sukamuosius ratelius; kuriu ir šoku kompozicijas iš penkių šešių judesių, turiu nuomonę apie pasirodymą.		13.2.5. Gana taisyklingai atlieku vis daugiau dainų. Muzikuodamas, improvizuodamas ir kurdamas naudoju kontrastus, judesius perteikiu muzikos ypatumus. Pasakojau savo įspūdžius, vartoju kai kurias muzikos sąvokas, pasiūlau, kaip mokykloje ir kitur panaudoti muziką.		
5.5. Žinau savo augimo istoriją, įsivaizduoju, koks būsiu užaugęs, aiškinuosi, kas yra mano kūno viduje, ką jis gali ir ko negali. Suprantu, kad esu savo šeimos ir mūsų grupės narys, pasakau, kokia kalba kalbu, kokioje šalyje gyvenu, pasakoju, kuo man ypatinga mano šeima, grupė, šalis.		5.4. Skiriu savo ir kitų jausmus, norus, kalbu ir vaizduoju, kaip atrodo mano kūnas, kuo aš panašus ar skiriuosi nuo kitų. Komentuoju ir vaizduoju savo šeimą, grupės draugus, mokytojus, dalinuosi savo aplinkos veiklų ir renginių patirtimi, atpažįstu, kad kiti kalba kita kalba nei aš.		3.4. Aiškinuosi, kokios emocijos man ir kitiems kyla įvairiose situacijose, jas pavadinu, išreiškiu įvairiais būdais, atpažįstu iš kitų išraiškos.		4.4. Nusiraminu kalbėdamasis su kitais, mokausi susilaikyti nuo impulsyvių veiksmų, laikytis susitarimų, numatau netinkamo elgesio pasekmes.		6.4. Pasitikiu mokytojais, įsitraukiu į jų siūlomą ir savo sugalvotas veiklas, turiu nuolatinį žaidimų draugą, pastebiu keletą savo ir kitų panašumų bei skirtumų, prisidedu prie grupės taisyklių kūrimo.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		
3.5. Mokausi komunikuoti apie jausmus bei emocijas ir jas išreikšti sau ir kitiems priimtinais būdais.		3.4. Aiškinuosi, kokios emocijos man ir kitiems kyla įvairiose situacijose, jas pavadinu, išreiškiu įvairiais būdais, atpažįstu iš kitų išraiškos.		4.4. Nusiraminu kalbėdamasis su kitais, mokausi susilaikyti nuo impulsyvių veiksmų, laikytis susitarimų, numatau netinkamo elgesio pasekmes.		6.4. Pasitikiu mokytojais, įsitraukiu į jų siūlomą ir savo sugalvotas veiklas, turiu nuolatinį žaidimų draugą, pastebiu keletą savo ir kitų panašumų bei skirtumų, prisidedu prie grupės taisyklių kūrimo.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		1.4. Žinau, ką valgyti sveika. Bandau serviuoti stalą ir laikytis elgesio prie stalo taisyklių. Savarankiškai naudojuosi tualetu, prausiuosi, rengiuosi, tvarkau žaislus. Mokausi saugiai elgtis kelyje, naudotis veiklai skirtais aštriais daiktais. Žinau, į ką kreiptis pagalbos ištekis nelaimei.		
4.5. Naudoju įvairius nusiraminimo ir konfliktų sprendimo būdus, gebu ilgam sutelkti dėmesį ir pastangas, kai veikia įdomi, laikausi kasdienių susitarimų ir taisyklių.		4.4. Nusiraminu kalbėdamasis su kitais, mokausi susilaikyti nuo impulsyvių veiksmų, laikytis susitarimų, numatau netinkamo elgesio pasekmes.		6.4. Pasitikiu mokytojais, įsitraukiu į jų siūlomą ir savo sugalvotas veiklas, turiu nuolatinį žaidimų draugą, pastebiu keletą savo ir kitų panašumų bei skirtumų, prisidedu prie grupės taisyklių kūrimo.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		1.4. Žinau, ką valgyti sveika. Bandau serviuoti stalą ir laikytis elgesio prie stalo taisyklių. Savarankiškai naudojuosi tualetu, prausiuosi, rengiuosi, tvarkau žaislus. Mokausi saugiai elgtis kelyje, naudotis veiklai skirtais aštriais daiktais. Žinau, į ką kreiptis pagalbos ištekis nelaimei.		12.4. Gėriuosiu aplinkos ir gamtos grožiu, rodau ir pasakau, kas man gražu. Man patinka įvairūs kūriniai, galiu apibūdinti kai kuriuos jų ypatumus.		
6.5. Bendrauju su pažįstamais ir nepažįstamais suaugusiais mokyklos aplinkoje, su skirtingų interesų ir gebėjimų turinčiais vaikais, ieškau taiklių nesutarimo sprendimo būdų, laikausi įsipareigojimų grupei.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		1.4. Žinau, ką valgyti sveika. Bandau serviuoti stalą ir laikytis elgesio prie stalo taisyklių. Savarankiškai naudojuosi tualetu, prausiuosi, rengiuosi, tvarkau žaislus. Mokausi saugiai elgtis kelyje, naudotis veiklai skirtais aštriais daiktais. Žinau, į ką kreiptis pagalbos ištekis nelaimei.		12.4. Gėriuosiu aplinkos ir gamtos grožiu, rodau ir pasakau, kas man gražu. Man patinka įvairūs kūriniai, galiu apibūdinti kai kuriuos jų ypatumus.		13.1.4. Noriai išbandau skirtingas piešimo priemones, galiu piešti storomis, plonomis ir kitokiomis linijomis, jau pavyksta nupiešti man rūpimus dalykus.		13.3.4. Šokdamas išreiškiu judėjimui būdingas savybes, patinka judėti įvairiai: šokinėti, šuoliuoti, šokti ratelį, judėti įsivaizduojama linija; kuriu ir prisimenu savo sukurto trijų keturių judesių sekos šokį, laikausi šokio taisyklių, kalbu apie savo ir kitų pasirodymus.		
2.5. Įvairias būdais einu, bėgu, šokinėju, lipu. Metu, gaudau, spiriu kamuolį iš įvairių padėčių. Priminiu sėdžiu, stoviu, vaikštau taisyklingai. Laikau piestuką ir žirkles taisyklingai, atlieku tikslūs judesius su smulkiais daiktais.		1.5. Žinau, kodėl svarbu valgyti įvairų maistą, kaip jis atsiranda ant mūsų stalo. Valgau tvarkingai su stalo įrankiais, susitvarkau pavalgęs, po veiklos. Mokausi laikytis saugumo taisyklių, žinau, į ką kreiptis iškilus pavojui.		12.5. Mėgaujuosi muzikavimu, šoku, vaidyba, dailės veikla, gėriuosiu kalba, gamta, geru elgesiu, darbais, turiu savo nuomonę ir savitą skonį.		13.1.5. Numatau, ko man prireiks kūrybiniam sumanymui įgyvendinti, kuriu įvairiais būdais, grožiuosi kitų darbais.		13.3.5. Šokdamas atrandu naujus judesius, judėjimo galimybes; generuoju idėjas, šoku sukamuosius ratelius; kuriu ir šoku kompozicijas iš penkių šešių judesių, turiu nuomonę apie pasirodymą.		13.2.5. Gana taisyklingai atlieku vis daugiau dainų. Muzikuodamas, improvizuodamas ir kurdamas naudoju kontrastus, judesius perteikiu muzikos ypatumus. Pasakojau savo įspūdžius, vartoju kai kurias muzikos sąvokas, pasiūlau, kaip mokykloje ir kitur panaudoti muziką.		
5.5. Žinau savo augimo istoriją, įsivaizduoju, koks būsiu užaugęs, aiškinuosi, kas yra mano kūno viduje, ką jis gali ir ko negali. Suprantu, kad esu savo šeimos ir mūsų grupės narys, pasakau, kokia kalba kalbu, kokioje šalyje gyvenu, pasakoju, kuo man ypatinga mano šeima, grupė, šalis.		5.4. Skiriu savo ir kitų jausmus, norus, kalbu ir vaizduoju, kaip atrodo mano kūnas, kuo aš panašus ar skiriuosi nuo kitų. Komentuoju ir vaizduoju savo šeimą, grupės draugus, mokytojus, dalinuosi savo aplinkos veiklų ir renginių patirtimi, atpažįstu, kad kiti kalba kita kalba nei aš.		3.4. Aiškinuosi, kokios emocijos man ir kitiems kyla įvairiose situacijose, jas pavadinu, išreiškiu įvairiais būdais, atpažįstu iš kitų išraiškos.		4.4. Nusiraminu kalbėdamasis su kitais, mokausi susilaikyti nuo impulsyvių veiksmų, laikytis susitarimų, numatau netinkamo elgesio pasekmes.		6.4. Pasitikiu mokytojais, įsitraukiu į jų siūlomą ir savo sugalvotas veiklas, turiu nuolatinį žaidimų draugą, pastebiu keletą savo ir kitų panašumų bei skirtumų, prisidedu prie grupės taisyklių kūrimo.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		
3.5. Mokausi komunikuoti apie jausmus bei emocijas ir jas išreikšti sau ir kitiems priimtinais būdais.		3.4. Aiškinuosi, kokios emocijos man ir kitiems kyla įvairiose situacijose, jas pavadinu, išreiškiu įvairiais būdais, atpažįstu iš kitų išraiškos.		4.4. Nusiraminu kalbėdamasis su kitais, mokausi susilaikyti nuo impulsyvių veiksmų, laikytis susitarimų, numatau netinkamo elgesio pasekmes.		6.4. Pasitikiu mokytojais, įsitraukiu į jų siūlomą ir savo sugalvotas veiklas, turiu nuolatinį žaidimų draugą, pastebiu keletą savo ir kitų panašumų bei skirtumų, prisidedu prie grupės taisyklių kūrimo.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		1.4. Žinau, ką valgyti sveika. Bandau serviuoti stalą ir laikytis elgesio prie stalo taisyklių. Savarankiškai naudojuosi tualetu, prausiuosi, rengiuosi, tvarkau žaislus. Mokausi saugiai elgtis kelyje, naudotis veiklai skirtais aštriais daiktais. Žinau, į ką kreiptis pagalbos ištekis nelaimei.		
4.5. Naudoju įvairius nusiraminimo ir konfliktų sprendimo būdus, gebu ilgam sutelkti dėmesį ir pastangas, kai veikia įdomi, laikausi kasdienių susitarimų ir taisyklių.		4.4. Nusiraminu kalbėdamasis su kitais, mokausi susilaikyti nuo impulsyvių veiksmų, laikytis susitarimų, numatau netinkamo elgesio pasekmes.		6.4. Pasitikiu mokytojais, įsitraukiu į jų siūlomą ir savo sugalvotas veiklas, turiu nuolatinį žaidimų draugą, pastebiu keletą savo ir kitų panašumų bei skirtumų, prisidedu prie grupės taisyklių kūrimo.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		1.4. Žinau, ką valgyti sveika. Bandau serviuoti stalą ir laikytis elgesio prie stalo taisyklių. Savarankiškai naudojuosi tualetu, prausiuosi, rengiuosi, tvarkau žaislus. Mokausi saugiai elgtis kelyje, naudotis veiklai skirtais aštriais daiktais. Žinau, į ką kreiptis pagalbos ištekis nelaimei.		12.4. Gėriuosiu aplinkos ir gamtos grožiu, rodau ir pasakau, kas man gražu. Man patinka įvairūs kūriniai, galiu apibūdinti kai kuriuos jų ypatumus.		
6.5. Bendrauju su pažįstamais ir nepažįstamais suaugusiais mokyklos aplinkoje, su skirtingų interesų ir gebėjimų turinčiais vaikais, ieškau taiklių nesutarimo sprendimo būdų, laikausi įsipareigojimų grupei.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		1.4. Žinau, ką valgyti sveika. Bandau serviuoti stalą ir laikytis elgesio prie stalo taisyklių. Savarankiškai naudojuosi tualetu, prausiuosi, rengiuosi, tvarkau žaislus. Mokausi saugiai elgtis kelyje, naudotis veiklai skirtais aštriais daiktais. Žinau, į ką kreiptis pagalbos ištekis nelaimei.		12.4. Gėriuosiu aplinkos ir gamtos grožiu, rodau ir pasakau, kas man gražu. Man patinka įvairūs kūriniai, galiu apibūdinti kai kuriuos jų ypatumus.		13.1.4. Noriai išbandau skirtingas piešimo priemones, galiu piešti storomis, plonomis ir kitokiomis linijomis, jau pavyksta nupiešti man rūpimus dalykus.		13.3.4. Šokdamas išreiškiu judėjimui būdingas savybes, patinka judėti įvairiai: šokinėti, šuoliuoti, šokti ratelį, judėti įsivaizduojama linija; kuriu ir prisimenu savo sukurto trijų keturių judesių sekos šokį, laikausi šokio taisyklių, kalbu apie savo ir kitų pasirodymus.		
2.5. Įvairias būdais einu, bėgu, šokinėju, lipu. Metu, gaudau, spiriu kamuolį iš įvairių padėčių. Priminiu sėdžiu, stoviu, vaikštau taisyklingai. Laikau piestuką ir žirkles taisyklingai, atlieku tikslūs judesius su smulkiais daiktais.		1.5. Žinau, kodėl svarbu valgyti įvairų maistą, kaip jis atsiranda ant mūsų stalo. Valgau tvarkingai su stalo įrankiais, susitvarkau pavalgęs, po veiklos. Mokausi laikytis saugumo taisyklių, žinau, į ką kreiptis iškilus pavojui.		12.5. Mėgaujuosi muzikavimu, šoku, vaidyba, dailės veikla, gėriuosiu kalba, gamta, geru elgesiu, darbais, turiu savo nuomonę ir savitą skonį.		13.1.5. Numatau, ko man prireiks kūrybiniam sumanymui įgyvendinti, kuriu įvairiais būdais, grožiuosi kitų darbais.		13.3.5. Šokdamas atrandu naujus judesius, judėjimo galimybes; generuoju idėjas, šoku sukamuosius ratelius; kuriu ir šoku kompozicijas iš penkių šešių judesių, turiu nuomonę apie pasirodymą.		13.2.5. Gana taisyklingai atlieku vis daugiau dainų. Muzikuodamas, improvizuodamas ir kurdamas naudoju kontrastus, judesius perteikiu muzikos ypatumus. Pasakojau savo įspūdžius, vartoju kai kurias muzikos sąvokas, pasiūlau, kaip mokykloje ir kitur panaudoti muziką.		
5.5. Žinau savo augimo istoriją, įsivaizduoju, koks būsiu užaugęs, aiškinuosi, kas yra mano kūno viduje, ką jis gali ir ko negali. Suprantu, kad esu savo šeimos ir mūsų grupės narys, pasakau, kokia kalba kalbu, kokioje šalyje gyvenu, pasakoju, kuo man ypatinga mano šeima, grupė, šalis.		5.4. Skiriu savo ir kitų jausmus, norus, kalbu ir vaizduoju, kaip atrodo mano kūnas, kuo aš panašus ar skiriuosi nuo kitų. Komentuoju ir vaizduoju savo šeimą, grupės draugus, mokytojus, dalinuosi savo aplinkos veiklų ir renginių patirtimi, atpažįstu, kad kiti kalba kita kalba nei aš.		3.4. Aiškinuosi, kokios emocijos man ir kitiems kyla įvairiose situacijose, jas pavadinu, išreiškiu įvairiais būdais, atpažįstu iš kitų išraiškos.		4.4. Nusiraminu kalbėdamasis su kitais, mokausi susilaikyti nuo impulsyvių veiksmų, laikytis susitarimų, numatau netinkamo elgesio pasekmes.		6.4. Pasitikiu mokytojais, įsitraukiu į jų siūlomą ir savo sugalvotas veiklas, turiu nuolatinį žaidimų draugą, pastebiu keletą savo ir kitų panašumų bei skirtumų, prisidedu prie grupės taisyklių kūrimo.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		
3.5. Mokausi komunikuoti apie jausmus bei emocijas ir jas išreikšti sau ir kitiems priimtinais būdais.		3.4. Aiškinuosi, kokios emocijos man ir kitiems kyla įvairiose situacijose, jas pavadinu, išreiškiu įvairiais būdais, atpažįstu iš kitų išraiškos.		4.4. Nusiraminu kalbėdamasis su kitais, mokausi susilaikyti nuo impulsyvių veiksmų, laikytis susitarimų, numatau netinkamo elgesio pasekmes.		6.4. Pasitikiu mokytojais, įsitraukiu į jų siūlomą ir savo sugalvotas veiklas, turiu nuolatinį žaidimų draugą, pastebiu keletą savo ir kitų panašumų bei skirtumų, prisidedu prie grupės taisyklių kūrimo.		2.4. Pastoviu ant vienos kojos, bėgu, šokinėju, važiuoju balansiniu dviračiu. Derinu judesius su kitais. Laikau rašiklį, gana tiksliai atlieku judesius plaštaka ir pirštais, pagauanu kamuolį, kerpu, atsegu ir užsegu, atitraukiu ir užtraukiu, įpilu.		1.4. Žinau, ką valgyti sveika. Bandau serviuoti stalą ir laikytis elgesio prie stalo taisyklių. Savarankiškai naudojuosi tualetu, prausiuosi, rengiuosi, tvarkau žaislus. Mokausi saugiai elgtis kelyje, naudotis veiklai skirtais aštriais daiktais. Žinau, į ką kreiptis pagalbos ištekis nelaimei.		
4.5. Naudoju įvairius nusiraminimo ir konfliktų sprendimo būdus, gebu ilgam sutelkti dėmesį ir pastangas, kai veikia įdomi, laikausi kasdienių susitarimų ir taisyklių.		4.4. Nusiraminu kalbėdamasis su kitais, mokausi susilaikyti nuo impulsyvių veiksmų, laikytis susitarimų, numatau netinkamo elgesio pasekmes.		6.4. Pasitikiu mokytojais, įsitraukiu į jų siūlomą ir savo sugalvotas veiklas, turiu nuolatinį žaidimų draugą, pastebiu keletą savo ir kitų panašum								

6. SANTYKIAI SU SUAUGUSIAIS IR BENDRAAMŽIAIS
4. SAVIREGULIACIJA IR SAVIKONTROLĖ
3. EMOCIJŲ SUVOKIMAS IR RAIŠKA
5. SAVIVOKA IR SAVIGARBA

11. KALBINĖ RAIŠKA
14. KŪRYBIŠKUMAS
17. GEBĖJIMAS ŽAISTI
13.4. TEATRAS

2. FIZINIS AKTYVUMAS

1. KASDIENIAI GYVENIMO ĮGŪDŽIAI

12. ESTETINIS SUVOKIMAS

13.1. DAILĖ

13.3. ŠOKIS

13.2. MUZIKA

7. APLINKOS PAŽINIMAS		8. MATEMATINIS MĄSTYMAS		9. SKAITMENINIS SUMANUMAS		15. TYRINĖJIMAS		18. MOKĖJIMAS MOKYTIS		16. PROBLEMŲ SPRENDIMAS		10. KALBŲ SUPRATIMAS			
7.6. Lyginu gamtos objektus ir reiškinius, įvėlygiu panašumus ir skirtumus, objektus grupuoju. Jaučiu ryšį su savo socialine, kultūrine ir gamtine aplinka, paaiškinu, kodėl ir kaip išteklius reikia tausoti. Pasakoju apie kai kurias savo ir man žinomas kitų kultūrų šventes. Domiuosi įvairiomis profesijomis. Vartoju žodžius praeičiai, dabarčiai ir ateičiai, metų laikams nusakyti.		8.6. Parašau skaitmenimis skaičius iki 10; randu ir pasakau, kiek daiktų daugiau nei 5, kiek trūksta iki 10; sudedu, atimu 7-į ribose. Įsitraukiu į diskusijas apie įvykius: įvyks, neįvyks, gali įvykti. Judu pagal įsidėmėtą planą, paaiškinu ar pavaizduoju atgalinį kelią. Randu, kaip palyginti nežymiai besiskiriančius išmatuojamus dydžius. Dėlioju, konstruoju, komponuoju dvimačius ir trimatius objektus. Kuriu ir tyrinėju sekas su pasikartojančiais elementais. Vartoju vis platesnį matematinį žodyną.		9.6. Prižiūrimas įvairioms veikloms pasirinktu ir derinu bent dvi skaitmenines priemones ir informacijos šaltinius, saugiai dalinuosi tuo, ką sukuriau. Sudarau, vykdu ir koreguoju paprastas komandų sekas programavimo aplinkose, vis geriau suprantu, kaip valdomi robotai.		15.6. Tikslingai tyrinėju įvairias aplinkas, objektus ir reiškinius pasitelkdamas skirtingus tyrinėjimo būdus. Radinius lyginu, grupuoju, jais dalinuosi su kitais.		18.6. Drąsiai įsitraukiu į iššūkio reikalaujančią veiklą, numatau tikslą, priimu sprendimus jam pasiekti, ieškau informacijos ir priemonių, stebiu veiklos procesą, jį koreguoju, dalinuosi patirtimi ir rezultatais.		16.6. Man patinka sudėtingos užduotys, stengiuosi jas įveikti pats ar su kitais vaikais, apmąstau galimus sprendimus, pasirinku tinkamiausią, stebiu pasekmes ir, jeigu reikia, keičiu veikimo būdus, padedu kitiems.		10.6. Pradedu suprasti perkeltinę žodžių reikšmę, keletą artimiausioje aplinkoje vartojamų kitos kalbos žodžių; pradedu skirti žodžių garsus ir skiemenis. Domiuosi įvairiais rašytiniais tektais, numatau man skaitomo teksto tęsinį, atpažįstu nuo kelių iki keliolikos abėcėlės raidžių, keletą užrašytų žodžių.			
5.6. Samprotuoju apie savo savybes ir gebėjimus, tyrinėju savo kūno augimą, pastebiu savo kūno vidinių sistemų veiklos išorinius ženklus. Dalyvauju savo šeimos, grupės sprendimų priėmimo, pasakau savo tautybę, tyrinėju ir skiriu savo ir kitų šalių simbolius, kalbą, tradicijas.		7.5. Atpažįstu ir pavadinu tyrinėjamus gamtos reiškinius, kai kuriuos tolimų kraštų augalus ir gyvūnus, pasakoju apie jų gyvenimo būdą, požymius. Paaiškinu, kaip naudojame gamtos išteklius, rūpinuosi aplinka. Pavaizduoju ir pasakoju, kuo mano šeimos tradicijos skiriasi nuo kai kurių kitų kultūrų. Pristatau savo aplinkos man žinomus objektus ir vietas. Pradedu suvokti įvykių chronologiją.		8.5. Skačiuoju 9-į ribose. Palyginu, sudedu, atimu, sujungiu, išskaidau daiktų kiekį 5-į ribose. Tyrinėju dvimates, trimates figūras ir jų atvaizdus, matomus objektus vis tiksliau pavaizduoju plane, kurių įvairių objektų sekas, išbandau savo kūną ir daiktus kaip matavimo vienetus, dalinuosi atradimais.		9.5. Išbandau įvairius išmaniųjų įrenginių ir priemonių valdymo būdus, ieškau informacijos, kuriu nesudėtingą skaitmeninį turinį, laikausi saugumo taisyklių. Iš simbolių dėlioju komandų sekas, išbandau jas žaidybiniame programavimo aplinkoje, aiškinu.		15.5. Vis labiau įsitraukiu į įvairių objektų ir reiškinių tyrinėjimą: ieškau požymių, panašumų ir skirtumų, aiškinuosi sandarą, veikimo principą.		18.5. Siekiu patenkinti savo smalsumą, siekdamas tikslo numatau ir įgyvendinu kelis žingsnius, lanksčiai sprendžiu iškylančias problemas, aptariu, ką nuveikiu ir ką veiksiu toliau.		16.5. Atpažįstu ir sprendžiu kasdienes problemas, kartu su kitais vaikais ieškau naujų būdų, kaip įveikti iššūkį, samprotuoju apie problemą, kas pavyko, kas ne.		10.5. Suprantu sudėtinius sakinius, pradedu siėti kalbos garsus su raidėmis, iš klausos atskiriu tuo pačiu garsu prasidedančius žodžius. Atidžiai klausausi tekstų literatūrinę kalbą ir tarmiškai, suvokiu skirtingų žanrų leidinių skirtumus, suprantu knygos viršelio funkciją, atpažįstu kelis spausdintus žodžius.	
3.6. Gebu kalbėtis apie emocijas ir jausmus, taikau įvairius būdus, padedančius pasijusti geriau, atpažįstu, kaip jaučiasi kitas, bandau jam padėti.		5.5. Žinau savo augimo istoriją, įsivaizduoju, koks būsiu užaugęs, aiškinuosi, kas yra mano kūno viduje, ką jis gali ir ko negali. Suprantu, kad esu savo šeimos ir mūsų grupės narys, pasakau, kokia kalba kalbu, kokiame šalyje gyvenu, pasakoju, kuo man ypatinga mano šeima, grupė, šalis.		3.5. Mokausi komunikuoti apie jausmus bei emocijas ir jas išreikšti sau ir kitiems priimtinais būdais.		4.5. Naudoju įvairius nusiramimo ir konfliktų sprendimo būdus, gebu ilgam sutelkti dėmesį ir pastangas, kai veikia įdomi, laikausi kasdienių susitarimų ir taisyklių.		6.5. Bendrauju su pažįstamais ir nepažįstamais suaugusiaisiais mokyklos aplinkoje, su skirtingų interesų ir gebėjimų turinčiais vaikais, ieškau taikių nesutarimo sprendimo būdų, laikausi įsipareigojimų grupei.		11.5. Laisvai kalbu apie tai, kas vyksta, vyko ir vyks, tinkamai vartoju gramatines formas, kalbu sudėtiniais sakiniais, trumpai papasakoju, diskutuoju ir atsakau į klausimus; kopijuojau arba užrašau raides, simbolius, žodžius.		14.5. Fantazuoju ir generuoju įvairias kūrybines idėjas, savo kūrybą autentiškai parodau pasaulio suvokimą, suprantu, kaip kuriu ir ko siekiu savo kūryba.		17.5. Mokausi žaisti ir tartis su 3–5 vaikais dėl žaidimo temos, eigos ir vaidmenų, sprendžiu konfliktus. Galiu žaisti menamosiose erdvėse su menamais objektais, kuriu realius ir fantastinius įvykius ir personažus.	
4.6. Siekdamas tikslo, gebu atidėti kai kurių norų patenkinimą, mokausi suvaldyti pyktį, susilaikyti nuo netinkamo elgesio, kai esu provokuojamas, lengvai priimu dienos ritmo pasikeitimus.		4.5. Naudoju įvairius nusiramimo ir konfliktų sprendimo būdus, gebu ilgam sutelkti dėmesį ir pastangas, kai veikia įdomi, laikausi kasdienių susitarimų ir taisyklių.		6.5. Bendrauju su pažįstamais ir nepažįstamais suaugusiaisiais mokyklos aplinkoje, su skirtingų interesų ir gebėjimų turinčiais vaikais, ieškau taikių nesutarimo sprendimo būdų, laikausi įsipareigojimų grupei.		1.5. Žinau, kodėl svarbu valgyti įvairų maistą, kaip jis atsiranda ant mūsų stalo. Valgau tvarkingai su stalo įrankiais, susitvarkau pavalgęs, po veiklos. Mokausi laikytis saugumo taisyklių, žinau, į ką kreiptis iškilus pavojui.		12.5. Mėgatauosi muzikavimu, šoku, vaidyba, dailės veikla, gėriusi kalbą, gamta, geru elgesiu, darbais, turiu savo nuomonę ir savitą skonį.		13.1.5. Numatau, ko man prireiks kūrybiniam sumanymui įgyvendinti, kuriu įvairiais būdais, grožiuosi kitų darbais.		13.3.5. Šokdamas atrandu naujus judesius, judėjimo galimybes; generuoju idėjas, šoku sukamuosius ratelius; kuriu ir šoku kompozicijas iš penkių šešių judesių, turiu nuomonę apie pasirodymą.		13.2.5. Gana taisyklingai atlieku vis daugiau dainų. Muzikuodamas, improvizuojuodamas ir kurdamas naudoju kontrastus, judesiu perteikiu muzikos ypatumus. Pasakoju savo įspūdžius, vartoju kai kurias muzikos sąvokas, pasiūlau, kaip mokykloje ir kitur panaudoti muziką.	
2.6. Nubėgu vis ilgesnį atstumą, šoku į tolį, aukštį, koordinuoju judą, orientuojuosi erdvėje. Taisyklingai sėdžiu, stoviu, vaikštau. Atlieku vis sudėtingesnius veiksmus su smulkiais daiktais, konstruoju.		1.6. Renkuosi valgyti sveikatai palankų maistą. Rūpinuosi daiktais grupėje. Laikausi sutartų saugaus elgesio taisyklių. Sakau „stop“, „ne“ reaguodamas į mano privatumą pažeidžiantį elgesį. Žinau pagalbos telefono numerį.		12.6. Kurdamas nepaisau standartų, pasakoju apie vaizdinius, kylančius patiriant kūrinis, stebint aplinkos ir gamtos reiškinius. Siūlau, kaip gražinti, tobulinti aplinką, vertinu kitų kūrybą.		13.1.6. Kuriu įvairius kūrybinius darbus įvairiomis dailės technikomis, jas pasirinku pagal sumanymą, galiu papildyti ženklais, žodžiais ir kitomis detalėmis, aptariu savo ir kitų kūrybą.		13.3.6. Šokdamas judesiu vaizduoju emocijas, veikėjų charakterius, šoku vis sudėtingesnius šokius ir ratelius, kuriu temines šokio kompozicijas, grafiškai ar žodžiu perteikiu šokio eigą.		13.2.6. Tyrinėdamas lyginu garsus, groju sudėtingesniais instrumentais; dainuoju sudėtingesnes dainas, kurių kelių muzikos elementų akompanimentus, žymiu juos sutartiniais ženklais. Vartoju vis daugiau muzikos sąvokų, aptariu atliktą muziką, kūrinio paskirtį.					
2. FIZINIS AKTYVUMAS		1. KASDIENIAI GYVENIMO ĮGUDŽIAI		12. ESTETINIS SUVOKIMAS		13.1. DAILĖ		13.3. ŠOKIS		13.2. MUZIKA					

5. SAVIVOKA IR SAVIGARBA

3. EMOCIJŲ SUVOKIMAS IR RAŠKA

4. SAVIREGULIACIJA IR SAVIKONTROLĖ

6. SANTYKIAI SU SUAUGUSIAISIAIS IR BENDRAAMŽIAIS

11. KALBINĖ RAŠKA

14. KŪRYBIŠKUMAS

17. GEBĖJIMAS ŽAISTI

13.4. TEATRAS

JAUTRUS SOCIALINEI IR KULTŪRINEI ĮVAIROVEI

LANKSČIAI MĄSTANTIS

SĖKMINGAI BESIMOKANTIS

PASIEKIMŲ ŽINGSNELIAI: 5–6

PASITIKINTIS

BESIRŪPINANTIS SAVIMI IR KITAIS

KŪRYBINGAS

KOMUNIKABILUS

PADĖKA

Dėkojame vaikams, jų tėveliams, ikimokyklinio ugdymo įstaigų komandoms, pasidalinusiems savo gyvenimo vaikų darželyje patirtimi, kuri yra panaudota leidinio iliustracijoms:

Vaikų darželio „Strazdanėlės“ komandai: direktoriui Petriui Kričenai, direktoriaus pavaduotojai Sonatai Latvėnaitei-Kričenienei, mokytojoms Agnei Ančaitėi-Kovalenkienei, Astai Kazlauskienei, Marijai Maksimovai

Vilniaus lopšelio-darželio „Viltenė“ komandai: direktorei Birutei Autukevičienei, direktorės pavaduotojai ugdymui Marijai Ladišienei, mokytojoms Emilijai Butkutei, Gintarei Guntytei, Deimantei Januškevičienei, Ivonai Mackevič, Elenai Pilipčikienei, Ingai Tamkevičienei, Ilonai Zenkovičienei